

**privind cerințele minime de securitate și sănătate
pentru șantierele temporare sau mobile**

Publicat : 17.02.2012 în Monitorul Oficial Nr. 34-37 art Nr : 105

În temeiul art. 6 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 587) și în scopul transpunerii Directivei Consiliului 92/57/CEE din 24 iunie 1992 privind cerințele minime de securitate și sănătate care se aplică pe șantierele temporare sau mobile (a opta directivă specială în sensul alin.(1) art.16 din Directiva 89/391/CEE), publicată în Jurnalul Oficial nr. L245 din 26 august 1992,/Council Directive 92/57/EEC of 24 June 1992 on the implementation of minimum safety and health requirements at temporary or mobile construction sites (eighth individual Directive within the meaning of Article 16 (1) of Directive 89/391/EEC), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

Cerințele minime generale de securitate și sănătate pentru șantierele temporare sau mobile, conform anexei nr. 1;

Cerințele minime specifice de securitate și sănătate pentru șantierele temporare sau mobile, conform anexei nr. 2.

2. Prezenta Hotărîre nu se aplică activităților de foraj și extracție din industria extractivă.

3. Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei va emite, cu consultarea partenerilor sociali, instrucțiuni care să prevadă modul de întocmire și modelul Registrului de coordonare prevăzut la punctul 33 din anexa nr. 1 la prezenta hotărîre.

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

Contrasemnează:

**Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei**

Valentina Buliga

Nr. 80. Chișinău, 9 februarie 2012.

Anexa nr. 1
la Hotărîrea Guvernului nr.80
din 9 februarie 2012

**CERINȚE MINIME GENERALE
de securitate și sănătate pentru șantierele temporare sau mobile**

**Capitolul I
Definiții**

1. În sensul prezentelor Cerințe minime, se utilizează următoarele noțiuni:

șantier temporar sau mobil (în continuare – șantier) – orice șantier în care se desfășoară lucrări de construcții sau de inginerie civilă, a căror listă neexhaustivă este prevăzută în anexa nr. 1 la prezentele Cerințe minime;

antreprenor (constructor) – orice persoană fizică sau juridică competentă care execută lucrări de construcții-montaj, în baza unui proiect, la comanda beneficiarului;

beneficiar – orice persoană fizică sau juridică pentru care se execută lucrarea;

coordonator în materie de securitate și sănătate pe durata elaborării proiectului lucrării – orice persoană

fizică sau juridică competentă, desemnată de către beneficiar și/sau de către managerul de proiect pe durata elaborării proiectului, avînd atribuțiile prevăzute la punctul 51 al prezentelor Cerințe minime;

coordonator în materie de securitate și sănătate pe durata realizării lucrării – orice persoană fizică sau juridică desemnată de către beneficiarul lucrării și/sau de către managerul de proiect pe durata realizării lucrării, avînd atribuțiile prevăzute la punctul 55 al prezentelor Cerințe minime;

diriginte de șantier – orice persoană fizică desemnată de către antreprenor să conducă realizarea lucrărilor pe șantier și să urmărească realizarea acestora conform proiectului;

lucrător independent – orice persoană fizică autorizată care realizează o activitate profesională în mod independent și își asumă contractual față de beneficiar, antreprenor sau subantreprenor sarcina de a realiza pe șantier lucrări pentru care este autorizat;

manager de proiect – orice persoană fizică sau juridică responsabilă de proiectarea și/sau execuția și/sau controlul execuției unui proiect, în contul beneficiarului;

proiectantul lucrării – orice persoană fizică sau juridică competentă care, la comanda beneficiarului, elaborează documentația de proiect;

subantreprenor – orice persoană fizică sau juridică competentă care își asumă contractual față de antreprenor sarcina de a executa lucrări de construcții-montaj de specialitate, prevăzute în proiectul lucrării.

Capitolul II

Coordonarea în materie de securitate și sănătate

2. Coordonarea în materie de securitate și sănătate trebuie să fie organizată atît în faza de studiu, concepție și elaborare a proiectului, cît și pe perioada executării lucrărilor.

3. Atunci cînd la elaborarea proiectului participă mai mulți proiectanți, beneficiarul și/sau managerul de proiect trebuie să desemneze un coordonator în materie de securitate și sănătate pe durata elaborării proiectului lucrării.

4. Atunci cînd la realizarea lucrărilor pe șantier participă mai mulți antreprenori, un antreprenor și unul sau mai mulți subantreprenori, un antreprenor și lucrători independenți ori mai mulți lucrători independenți, beneficiarul și/sau managerul de proiect trebuie să desemneze un coordonator în materie de securitate și sănătate pe durata realizării lucrării.

5. Funcția de coordonator în materie de securitate și sănătate pe durata elaborării proiectului lucrării și funcția de coordonator în materie de securitate și sănătate pe durata realizării lucrării sau a lucrărilor ulterioare pot fi deținute de aceeași persoană.

6. Pentru a-și putea îndeplini atribuțiile, coordonatorii în materie de securitate și sănătate trebuie: să participe la toate etapele de elaborare a proiectului și de realizare a lucrării;

să fie invitați la toate întrunirile care privesc elaborarea proiectului și realizarea lucrării;

să primească și, dacă este cazul, să solicite managerului de proiect și antreprenorului elementele necesare îndeplinirii sarcinilor lor;

să întocmească și să țină la zi registrul de coordonare prevăzut la punctele 33-37 din prezentele Cerințe minime.

Capitolul III

Instrumente ale coordonării

Secțiunea 1

Planul de securitate și sănătate al șantierului

7. Beneficiarul lucrării sau managerul de proiect trebuie să asigure ca, înainte de deschiderea șantierului, să fie stabilit un plan de securitate și sănătate al șantierului.

8. Planul de securitate și sănătate al șantierului este un document scris care trebuie să cuprindă ansamblul de măsuri ce trebuie luate în vederea prevenirii riscurilor profesionale care pot apărea în timpul desfășurării activităților pe șantier.

9. Planul de securitate și sănătate al șantierului trebuie să fie redactat încă din faza de elaborare a proiectului și trebuie ținut la zi pe toată durata efectuării lucrărilor.

10. Planul de securitate și sănătate al șantierului trebuie să fie elaborat de coordonatorul în materie de securitate și sănătate pe durata elaborării proiectului lucrării.

11. În situația în care proiectul este elaborat de un singur proiectant, acesta răspunde de elaborarea planului de securitate și sănătate al șantierului.

12. Pe măsura ce sînt elaborate, planurile proprii de securitate și sănătate ale antreprenorilor trebuie să fie integrate în planul de securitate și sănătate al șantierului.

13. Planul de securitate și sănătate al șantierului trebuie să facă parte din proiectul lucrării și să fie adaptat

conținutului acestuia.

14. Planul de securitate și sănătate al șantierului trebuie:

să precizeze cerințele de securitate și sănătate aplicabile pe șantier;

să specifice riscurile profesionale care pot apărea;

să indice măsurile de prevenire necesare pentru reducerea sau eliminarea riscurilor profesionale;

să conțină măsuri specifice privind lucrările care se încadrează în una sau mai multe categorii cuprinse în anexa nr. 2 la prezentele Cerințe minime.

15. La elaborarea planului de securitate și sănătate al șantierului trebuie să se țină seama de toate tipurile de activități care se desfășoară pe șantier și să se identifice toate zonele în care se desfășoară lucrările cuprinse în anexa nr. 2 la prezentele Cerințe minime.

16. Planul de securitate și sănătate al șantierului trebuie să conțină cel puțin următoarele:

informații de ordin administrativ care privesc șantierul și, dacă este cazul, informații care completează declarația prealabilă prevăzută la punctele 44-47 din prezentele Cerințe minime;

măsuri generale de organizare a șantierului stabilite de comun acord de către managerul de proiect și coordonatorii în materie de securitate și sănătate;

identificarea riscurilor profesionale și descrierea lucrărilor care pot prezenta riscuri pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor;

măsuri specifice de securitate în muncă pentru lucrările care prezintă riscuri profesionale;

măsuri de protecție colectivă și individuală;

amenajarea și organizarea șantierului, inclusiv a obiectivelor edilitar-sanitare, modalități de depozitare a materialelor, amplasarea echipamentelor de muncă prevăzute de antreprenori și subantreprenori pentru realizarea lucrărilor proprii;

măsuri de coordonare stabilite de coordonatorii în materie de securitate și sănătate și obligațiile ce decurg din acestea;

obligații ce decurg din interferența activităților care se desfășoară în perimetrul șantierului și în vecinătatea acestuia;

măsuri generale pentru asigurarea menținerii șantierului în ordine și în stare de curățenie;

indicații practice privind acordarea primului ajutor în caz de accidentare în muncă, evacuarea persoanelor și măsurile de organizare luate în acest sens;

modalități de colaborare între antreprenori, subantreprenori și lucrătorii independenți privind securitatea și sănătatea în muncă.

17. Măsurile de coordonare stabilite de coordonatorii în materie de securitate și sănătate și obligațiile ce decurg din acestea trebuie să se refere, în special, la:

căile sau zonele de deplasare ori de circulație orizontale și verticale;

condițiile de manipulare a diverselor încărcături, în particular, în ceea ce privește interferența instalațiilor de ridicat aflate pe șantier sau în vecinătatea acestuia;

limitarea manipulării manuale a încărcăturilor;

delimitarea și amenajarea zonelor de depozitare a diverselor materiale, în mod deosebit dacă se depozitează materiale sau substanțe periculoase;

condițiile de depozitare, eliminare sau de evacuare a deșeurilor și a materialelor rezultate din dărâmări, demolări și demontări;

utilizarea mijloacelor de protecție colectivă și a instalației electrice generale;

măsurile care privesc interacțiunile de pe șantier.

18. Planul de securitate și sănătate al șantierului trebuie să fie completat și adaptat în funcție de evoluția șantierului și de durata efectivă a lucrărilor sau a fazelor de lucru.

19. Planul de securitate și sănătate al șantierului trebuie să se afle în permanență pe șantier pentru a putea fi consultat, la cerere, de către inspectorii de muncă, membrii comitetului de securitate și sănătate în muncă sau de reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă.

20. Planul de securitate și sănătate al șantierului trebuie să fie păstrat de către managerul de proiect timp de 5 ani de la data recepției finale a lucrării.

Secțiunea a 2-a

Planul propriu de securitate și sănătate al antreprenorului

21. Planul propriu de securitate și sănătate al antreprenorului trebuie să cuprindă ansamblul de măsuri de securitate și sănătate specifice fiecărui antreprenor sau subantreprenor.

22. Atunci când un antreprenor se angajează să realizeze lucrări pe șantier, acesta trebuie să pună planul

propriu de securitate și sănătate la dispoziția managerului de proiect, beneficiarului sau coordonatorilor în materie de securitate și sănătate, după caz.

23. Antreprenorul trebuie să stabilească planul propriu de securitate și sănătate în cel mult 30 de zile de la data contractării lucrării.

24. Planul propriu de securitate și sănătate al antreprenorului trebuie să fie armonizat cu planul de securitate și sănătate al șantierului.

25. Antreprenorul care execută cu unul ori mai mulți subantreprenori, în totalitate sau o parte din lucrările care trebuie să respecte prevederile planului de securitate și sănătate al șantierului, trebuie să le transmită acestora un exemplar al planului propriu de securitate și sănătate și, dacă este cazul, un document care cuprinde măsurile generale de securitate și sănătate pentru lucrările șantierului ce intră în responsabilitatea sa.

26. La elaborarea planului propriu de securitate și sănătate subantreprenorul trebuie să țină seama de informațiile furnizate de către antreprenor și de prevederile planului de securitate și sănătate al șantierului.

27. Subantreprenorul trebuie să elaboreze planul propriu de securitate și sănătate în cel mult 30 de zile de la data contractării lucrării cu antreprenorul.

28. Planul propriu de securitate și sănătate trebuie să conțină cel puțin următoarele:

numele, prenumele/denumirea și adresa antreprenorului/subantreprenorului;

numărul lucrătorilor pe șantier;

numele și prenumele persoanei desemnate să conducă executarea lucrărilor, dacă este cazul;

durata lucrărilor, indicând data începerii acestora;

analiza proceselor tehnologice de execuție a lucrărilor care pot afecta sănătatea și securitatea lucrătorilor și a celorlalți participanți la procesul de muncă pe șantier;

evaluarea riscurilor profesionale previzibile legate de modul de lucru, de materialele utilizate, de echipamentele de muncă folosite, de utilizarea substanțelor sau preparatelor periculoase, de deplasarea personalului, de organizarea șantierului;

măsurile pentru asigurarea sănătății și securității lucrătorilor, specifice lucrărilor pe care antreprenorul/subantreprenorul le execută pe șantier, inclusiv măsurile de protecție colectivă și măsurile de protecție individuală.

29. Înainte de începerea lucrărilor pe șantier de către antreprenor/subantreprenor, planul propriu de securitate și sănătate trebuie să fie consultat și avizat de către coordonatorul în materie de securitate și sănătate pe durata realizării lucrării și membrii comitetului de securitate și sănătate sau de către reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă.

30. Planul propriu de securitate și sănătate al antreprenorului trebuie să fie actualizat ori de câte ori este cazul.

31. Un exemplar actualizat al planului propriu de securitate și sănătate al antreprenorului trebuie să se afle în permanență pe șantier pentru a putea fi consultat, la cerere, de către inspectorii de muncă, membrii comitetului de securitate și sănătate în muncă sau de reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă.

32. Planul propriu de securitate și sănătate al antreprenorului trebuie să fie păstrat de către antreprenor timp de 5 ani de la data recepției finale a lucrării.

Secțiunea a 3-a Registrul de coordonare

33. Registrul de coordonare trebuie să cuprindă ansamblul de documente redactate de către coordonatorul în materie de securitate și sănătate pe durata elaborării proiectului lucrării, informații privind evenimentele care au loc pe șantier, constatările efectuate și deciziile luate.

34. Coordonatorul în materie de securitate și sănătate pe durata elaborării proiectului lucrării trebuie să consemneze în registrul de coordonare:

numele, prenumele /denumirea și adresele antreprenorilor, subantreprenorilor și data intervenției fiecăruia pe șantier;

lista cu efectivul lucrătorilor pe șantier și durata prevăzută pentru efectuarea lucrărilor;

evenimentele importante care trebuie luate în considerare la realizarea proiectului, respectiv a lucrărilor, constatările și deciziile adoptate;

observațiile, informațiile și propunerile privind securitatea și sănătatea în muncă aduse la cunoștință beneficiarului, managerului de proiect sau celor care intervin pe șantier și eventualele răspunsuri ale acestora;

observațiile și propunerile antreprenorilor și subantreprenorilor privind securitatea și sănătatea în muncă; abaterile de la prevederile planului de securitate și sănătate al șantierului; rapoartele vizitelor de control pe șantier și ale întrunirilor, precum și dispozițiile care trebuie transmise; incidentele care au avut loc pe șantier.

35. Coordonatorul în materie de securitate și sănătate pe durata elaborării proiectului lucrării trebuie să transmită coordonatorului în materie de securitate și sănătate pe durata realizării lucrării registrul de coordonare, în baza unui proces-verbal care se atașează la registru.

36. Coordonatorul în materie de securitate și sănătate pe durata realizării lucrării trebuie să prezinte registrul de coordonare, la cerere, managerului de proiect și inspectorilor de muncă.

37. Registrul de coordonare trebuie păstrat de către coordonatorul în materie de securitate și sănătate pe durata realizării lucrării timp de 5 ani de la data recepției finale a lucrării.

Secțiunea a 4-a

Dosarul de lucrări ulterioare

38. Dosarul de lucrări ulterioare trebuie să cuprindă:

documentația de lucrări ulterioare (planuri, note tehnice etc.);

prevederi și informații utile pentru efectuarea lucrărilor ulterioare în condiții de securitate și sănătate.

39. Dosarul de lucrări ulterioare trebuie să fie întocmit încă din faza de proiectare a lucrării de către coordonatorul în materie de securitate și sănătate pe durata elaborării proiectului lucrării sau de către proiectant, după caz.

40. Dosarul de lucrări ulterioare trebuie să fie transmis coordonatorului în materie de securitate și sănătate pe durata realizării lucrării, în baza unui proces-verbal care se atașează la dosar.

41. După recepția finală a lucrării dosarul de lucrări ulterioare trebuie transmis beneficiarului, în baza unui proces-verbal care se atașează la dosar.

42. În cazul unei lucrări ulterioare, beneficiarul trebuie să pună la dispoziție coordonatorului în materie de securitate și sănătate desemnat pe durata realizării lucrării ulterioare un exemplar al dosarului de lucrări ulterioare.

43. Coordonatorul în materie de securitate și sănătate desemnat pe durata realizării lucrării ulterioare trebuie să completeze dosarul de lucrări ulterioare și să efectueze eventuale modificări cerute de noile lucrări.

Capitolul IV

Declarația prealabilă privind începerea lucrărilor pe șantier

44. Beneficiarul lucrării sau managerul de proiect trebuie să întocmească o declarație prealabilă privind începerea lucrărilor pe șantier în următoarele situații:

durata lucrărilor este apreciată a fi mai mare de 30 de zile lucrătoare și pe șantier lucrează simultan mai mult de 20 de lucrători; sau volumul de lucru estimat necesită mai mult de 500 de oameni-zi.

45. Declarația prealabilă privind începerea lucrărilor pe șantier trebuie să fie întocmită conform anexei nr. 3 la prezentele Cerințe minime și să fie prezentată inspecției teritoriale de muncă în raza căruia se vor desfășura lucrările, cu cel puțin 30 de zile înainte de începerea acestora.

[Pct.45 modificat prin HG788 din 07.10.11, MO222-227/11.10.13 art.892]

46. Textul declarației prealabile privind începerea lucrărilor pe șantier trebuie să fie afișat pe șantier, la un loc vizibil, înainte de începerea lucrărilor.

47. Textul declarației prealabile privind începerea lucrărilor pe șantier trebuie actualizat ori de câte ori au loc schimbări ale situațiilor menționate la punctul 44 și la punctele 3, 4, 7, 9, 10, 11 și 12 din anexa nr. 3 la prezentele Cerințe minime.

Capitolul V

Elaborarea proiectului lucrării

Secțiunea 1

Principii generale de securitate și sănătate aplicabile proiectului lucrării

48. Încă din faza de concepție, studiu și elaborare a proiectului lucrării, managerul de proiect, proiectantul și, atunci când este cazul, beneficiarul trebuie să ia în considerare principiile generale de prevenire în materie de securitate și sănătate prevăzute la alin. (3) art. 10 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008, în special în ceea ce privește:

alegerea soluțiilor arhitecturale, tehnice și/sau organizatorice destinate planificării diferitelor lucrări ori faze de lucru care se desfășoară simultan sau succesiv;

estimarea timpului necesar pentru realizarea acestor lucrări sau faze de lucru.

49. În faza de concepție, studiu și elaborare a proiectului lucrării trebuie să se țină seama, ori de câte ori este necesar, de toate planurile de securitate și de sănătate și de toate dosarele de lucrări ulterioare întocmite conform subpunctelor 2) și 3) punctul 51 sau adaptate conform subpunctului 3) punctul 55 din prezentele Cerințe minime.

Secțiunea a 2-a

Desemnarea coordonatorului în materie de securitate și sănătate pe durata elaborării proiectului lucrării și atribuțiile acestuia

50. Desemnarea coordonatorului în materie de securitate și sănătate pe durata elaborării proiectului lucrării trebuie să se facă înainte de începerea fazei de elaborare a proiectului lucrării.

51. Coordonatorul în materie de securitate și sănătate pe durata elaborării proiectului lucrării, desemnat în conformitate cu punctul 3 al prezentelor Cerințe minime, are următoarele atribuții:

- să coordoneze aplicarea prevederilor punctelor 48 și 49 din prezentele Cerințe minime;
 - să elaboreze, sub responsabilitatea sa, planul de securitate și sănătate al șantierului, precizând regulile aplicabile șantierului respectiv și ținând seama de activitățile de exploatare care se vor desfășura pe șantier; planul de securitate și sănătate al șantierului trebuie să conțină măsuri specifice privind lucrările care se încadrează în una sau mai multe categorii din anexa nr. 2 la prezentele Cerințe minime;
 - să pregătească un dosar de lucrări ulterioare, adaptat caracteristicilor lucrării, conținând elementele utile în materie de securitate și sănătate de care trebuie să se țină seama în cursul eventualelor lucrări ulterioare;
 - să adapteze planul de securitate și sănătate al șantierului la fiecare modificare adusă proiectului;
 - să transmită elementele planului de securitate și sănătate al șantierului tuturor celor cu responsabilități în domeniu;
 - să deschidă un registru de coordonare și să-l completeze;
 - să transmită planul de securitate și sănătate al șantierului, registrul de coordonare și dosarul de lucrări ulterioare beneficiarului și/sau managerului de proiect și coordonatorului în materie de securitate și sănătate pe durata realizării lucrării;
 - să participe la întrunirile organizate de beneficiar și/sau de managerul de proiect;
 - să stabilească, în colaborare cu beneficiarul și/sau managerul de proiect, măsurile generale de securitate și sănătate aplicabile șantierului;
 - să armonizeze planurile proprii de securitate și sănătate ale antreprenorilor cu planul de securitate și sănătate al șantierului;
 - să organizeze coordonarea între proiectanți;
 - să țină seama de toate eventualele interferențe ale activităților de pe șantier.
52. Coordonatorul în materie de securitate și sănătate pe durata elaborării proiectului lucrării trebuie să aibă competența necesară exercitării funcției:
- experiență profesională de minimum 5 ani în arhitectură, construcții sau conducerea șantierelor;
 - cursuri de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă, specifice coordonatorilor în materie de securitate și sănătate.

Capitolul VI

Realizarea lucrării

Secțiunea 1

Principii generale aplicabile pe durata realizării lucrării

53. Pe toată durata realizării lucrării angajatorii și lucrătorii independenți trebuie să respecte obligațiile generale ce le revin în conformitate cu prevederile art. 10 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008, în special în ceea ce privește:

- menținerea șantierului în ordine și într-o stare de curățenie corespunzătoare;
- alegerea amplasamentului posturilor de lucru, ținând seama de condițiile de acces la aceste posturi;
- stabilirea căilor și zonelor de acces sau de circulație;
- manipularea în condiții de securitate a diverselor încărcături;
- întreținerea, controlul înainte de punerea în funcțiune și controlul periodic al echipamentelor de muncă utilizate, în scopul eliminării defecțiunilor care ar putea să afecteze securitatea și sănătatea lucrătorilor;
- delimitarea și amenajarea zonelor de depozitare și înmagazinare a diverselor materiale, în special a materialelor sau substanțelor periculoase;
- condițiile de deplasare a substanțelor și materialelor periculoase utilizate;

stocarea, eliminarea sau evacuarea deșeurilor și a materialelor rezultate din dărîmări, demolări și demontări;

adaptarea, în funcție de evoluția șantierului, a duratei de execuție efectivă stabilită pentru diferite tipuri de lucrări sau faze de lucru;

cooperarea dintre angajatori și lucrătorii independenți;

interacțiunile cu orice alt tip de activitate care se realizează în cadrul sau în apropierea șantierului.

Secțiunea a 2-a

Desemnarea coordonatorului în materie de securitate și sănătate pe durata realizării lucrării și atribuțiile acestuia

54. Atunci cînd beneficiarul sau managerul de proiect desemnează un coordonator în materie de securitate și sănătate pe durata realizării lucrării, altul decît cel desemnat pe durata elaborării proiectului lucrării, această desemnare trebuie să aibă loc înaintea începerii lucrărilor pe șantier.

55. Coordonatorul în materie de securitate și sănătate pe durata realizării lucrării, desemnat în conformitate cu punctul 4 al prezentelor Cerințe minime, are următoarele atribuții:

să coordoneze aplicarea principiilor generale de prevenire și de securitate la alegerea soluțiilor tehnice și/sau organizatorice în scopul planificării diferitelor lucrări sau faze de lucru care se desfășoară simultan ori succesiv și la estimarea timpului necesar pentru realizarea acestor lucrări sau faze de lucru;

să coordoneze punerea în aplicare a măsurilor necesare pentru a se asigura ca antreprenorii și, dacă este cazul, lucrătorii independenți respectă principiile prevăzute la punctul 53 al prezentelor Cerințe minime, într-un mod coerent și responsabil, și aplică planul de securitate și sănătate al șantierului;

să adapteze sau să solicite să se realizeze eventuale adaptări ale planului de securitate și sănătate al șantierului și ale dosarului de lucrări ulterioare, în funcție de evoluția lucrărilor și de eventualele modificări intervenite;

să organizeze cooperarea între angajatori, inclusiv a celor care se succed pe șantier, și coordonarea activităților acestora privind protecția lucrătorilor, prevenirea accidentelor și a riscurilor profesionale care pot afecta sănătatea lucrătorilor, informarea reciprocă și informarea lucrătorilor și a reprezentanților acestora și, dacă este cazul, informarea lucrătorilor independenți;

să coordoneze activitățile care urmăresc aplicarea corectă a instrucțiunilor de lucru și a instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă;

să ia măsurile necesare pentru ca numai persoanele abilitate să aibă acces pe șantier;

să stabilească, în colaborare cu managerul de proiect și antreprenorul, măsurile generale aplicabile șantierului;

să țină seama de toate interferențele activităților din perimetrul șantierului sau din vecinătatea acestuia;

să stabilească, împreună cu antreprenorul, obligațiile privind accesul pe șantier, utilizarea mijloacelor de protecție colectivă și a instalațiilor de ridicat încărcături;

să efectueze vizite comune pe șantier cu fiecare antreprenor sau subantreprenor, înainte ca aceștia să redacteze planul propriu de securitate și sănătate;

să avizeze planurile de securitate și sănătate elaborate de antreprenori și modificările acestora.

56. Coordonatorul în materie de securitate și sănătate pe durata realizării lucrării trebuie să aibă competența necesară exercitării funcției:

experiența profesională în construcții sau în conducerea șantierelor de minimum 5 ani;

cursuri de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă, specifice coordonatorilor în materie de securitate și sănătate.

Capitolul VII

Obligațiile beneficiarului, managerului de proiect, angajatorilor și lucrătorilor independenți

Secțiunea 1

Obligațiile beneficiarului și ale managerului de proiect

57. Atunci cînd un beneficiar sau un manager de proiect a desemnat unul ori mai mulți coordonatori în materie de securitate și sănătate pentru a executa atribuțiile prevăzute la punctele 51 și 55 din prezentele Cerințe minime, acesta nu va fi exonerat de răspunderile care îi revin în domeniul respectiv.

58. Punerea în aplicare a punctelor 51, 55 și 57 din prezentele Cerințe minime nu afectează principiul răspunderii angajatorilor prevăzut la art. 9 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008.

59. În vederea asigurării și menținerii securității și sănătății lucrătorilor din șantier, managerul de proiect

are, în principal, următoarele obligații:

- să aplice principiile generale de prevenire a riscurilor profesionale la locul de muncă;
- să coopereze cu coordonatorii în materie de securitate și sănătate în timpul fazelor de proiectare și de realizare a lucrărilor;
- să ia în considerare observațiile coordonatorilor în materie de securitate și sănătate consemnate în registrul de coordonare;
- să stabilească măsurile generale de securitate și sănătate aplicabile șantierului, consultându-se cu coordonatorii în materie de securitate și sănătate;
- să redacteze un document de colaborare practică cu coordonatorii în materie de securitate și sănătate.

Secțiunea a 2-a

Obligațiile angajatorilor

60. În vederea asigurării și menținerii securității și sănătății lucrătorilor de pe șantier, angajatorii au, în principal, următoarele obligații:

- să respecte obligațiile generale ale angajatorilor ce le revin în conformitate cu prevederile art. 10 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008;
- să îndeplinească și să urmărească respectarea planului de securitate și sănătate al șantierului de către toți lucrătorii de pe șantier;
- să ia măsurile necesare pentru aplicarea prevederilor menționate la punctul 53 din prezentele Cerințe minime, în conformitate cu cerințele minime specifice stabilite în anexa nr. 2 la Hotărîrea Guvernului;
- să țină seama de indicațiile coordonatorilor în materie de securitate și sănătate sau ale dirigintelui de șantier și să le îndeplinească pe toată perioada execuției lucrărilor;
- să informeze lucrătorii independenți cu privire la măsurile de securitate și sănătate care trebuie aplicate pe șantier și să pună la dispoziția acestora instrucțiuni adecvate;
- să redacteze planurile proprii de securitate și sănătate și să le transmită coordonatorilor în materie de securitate și sănătate.

61. În vederea menținerii securității și sănătății pe șantier, atunci cînd ei înșiși execută o activitate profesională pe șantier, angajatorii trebuie să respecte:

- prevederile art. 19 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008;
- dispozițiile legale referitoare la folosirea de către lucrători a echipamentului de muncă la locul de muncă;
- dispozițiile legale referitoare la utilizarea de către lucrători a echipamentelor individuale de protecție la locul de muncă;
- indicațiile coordonatorului sau coordonatorilor în materie de securitate și sănătate în muncă.

Secțiunea a 3-a

Obligațiile lucrătorilor independenți

62. În vederea menținerii securității și sănătății pe șantier pe toată durata execuției lucrării, lucrătorii independenți trebuie:

- 1) să respecte:
 - prevederile alin.(5) art. 10 și art. 13 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008;
 - prevederile punctului 53 din prezentele Cerințe minime;
 - cerințele minime specifice de securitate și sănătate stabilite în anexa nr. 2 la Hotărîrea Guvernului;
 - dispozițiile legale referitoare la folosirea de către lucrători a echipamentului de muncă la locul de muncă;
 - dispozițiile legale referitoare la utilizarea de către lucrători a echipamentelor individuale de protecție la locul de muncă;
- 2) să-și desfășoare activitatea conform cerințelor de securitate și sănătate stabilite pentru șantierul respectiv;
- 3) să participe la orice acțiune coordonată de prevenire a riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională pe șantier;
- 4) să respecte indicațiile și să îndeplinească instrucțiunile coordonatorilor în materie de securitate și sănătate;
- 5) să respecte prevederile planului de securitate și sănătate al șantierului.

Capitolul VIII

Informarea, consultarea și participarea lucrătorilor

63. Lucrătorii și/sau reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă trebuie să fie informați de către angajatori asupra tuturor măsurilor ce trebuie luate privind

securitatea și sănătatea lucrătorilor pe șantier. Informațiile trebuie să fie pe înțelesul lucrătorilor cărora le sînt adresate.

64. Informațiile menționate la punctul 63 din prezentele Cerințe minime trebuie să fie pe înțelesul lucrătorilor vizai.

65. Pentru problemele reglementate la punctele 53-56 și 60 din prezentele Cerințe minime consultarea și participarea lucrătorilor și/sau a reprezentanților lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă din unitățile care își desfășoară activitatea pe același șantier trebuie să se realizeze cu o coordonare adecvată, ținînd seama de gradul de risc profesional și de dimensiunile șantierului.

66. În scopul consultării și participării lucrătorilor, trebuie pusă la dispoziția acestora sau, după caz, reprezentanților lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă o copie a planului de securitate și sănătate al șantierului și a eventualelor sale modificări.

Anexa nr. 1
la Cerințele minime generale
de securitate și sănătate pentru
șantierele temporare sau mobile

LISTA NEEEXHAUSTIVĂ a lucrărilor de construcții sau de inginerie civilă

1. Excavații.
2. Terasamente.
3. Construcții.
4. Montarea și demontarea elementelor prefabricate.
5. Amenajări sau echipări.
6. Transformări.
7. Renovări.
8. Reparații.
9. Dărîmări de ziduri.
10. Demolări.
11. Menținanță.
12. Întreținere – lucrări de zugrăvit și curățenie.
13. Asanări.
14. Consolidări.
15. Modernizări.
16. Reabilitări.
17. Extinderi.
18. Restaurări.
19. Demontări.

Anexa nr.2
la Cerințele minime generale
de securitate și sănătate pentru
șantierele temporare sau mobile

LISTA NEEEXHAUSTIVĂ a lucrărilor care implică riscuri specifice pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor din șantier

1. Lucrări care expun lucrătorii la riscul de a fi îngropați sub alunecări de teren, înghițiți de terenuri mocirloase/mlăștinoase ori de a cădea de la înălțime, datorită naturii activității desfășurate, procedeelelor folosite sau mediului înconjurător al locului de muncă.

2. Lucrări în care expunerea la substanțe chimice sau biologice prezintă un risc particular pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor ori pentru care supravegherea sănătății lucrătorilor este o cerință legală.

3. Lucrări cu expunere la radiații ionizante pentru care prevederile legale specifice obligă la delimitarea de zone controlate sau supravegheate.

4. Lucrări în apropierea liniilor electrice de înaltă tensiune.

5. Lucrări care expun la risc de înec.

6. Lucrări puțuri, terasamente subterane și tuneluri.
7. Lucrări efectuate cu alimentarea fiecărui lucrător cu aer din tuburi cu aer comprimat.
8. Lucrări efectuate cu alimentarea fiecărui lucrător cu aer prin sistemul închis de introducere a aerului.
9. Lucrări care implică folosirea de explozibili.
10. Lucrări de montare și demontare a elementelor prefabricate grele.

Anexa nr.3
la Cerințele minime generale
de securitate și sănătate pentru
șantierele temporare sau mobile

CONȚINUTUL

declarației prealabile privind începerea lucrărilor pe șantier

1. Data comunicării.
2. Adresa precisă a șantierului.
3. Numele, prenumele (denumirea) și adresa beneficiarului (beneficiarilor) lucrării.
4. Tipul lucrării.
5. Managerul (managerii) de proiect (numele, prenumele și adresa).
6. Numele, prenumele și adresa coordonatorului (coordonatorilor) în materie de securitate și sănătate pe durata elaborării proiectului lucrării.
7. Numele, prenumele și adresa coordonatorului (coordonatorilor) în materie de securitate și sănătate pe durata realizării lucrării.
8. Data estimativă a începerii lucrărilor pe șantier.
9. Durata estimativă a lucrărilor pe șantier.
10. Numărul estimativ maxim de lucrători pe șantier.
11. Numărul de antreprenori/subantreprenori și de lucrători independenți prevăzut pe șantier.
12. Datele de identificare a antreprenorilor, subantreprenorilor și/sau lucrătorilor independenți deja selecționați.

Anexa nr. 2
la Hotărârea Guvernului nr.80
din 9 februarie 2012

CERINȚE MINIME SPECIFICE de securitate și sănătate pentru șantierele temporare sau mobile

Titlul I

Dispoziții generale

1. Prezentele Cerințe minime se aplica de fiecare dată când caracteristicile șantierului ori ale activității, circumstanțele sau un risc profesional le impun.
2. În sensul prezentelor Cerințe minime, termenul încăperi înseamnă barăci.

Titlul II

Cerințe minime generale pentru locurile de muncă pe șantier

Capitolul I

Stabilitate și soliditate

3. Materialele, echipamentele de muncă și, în general, orice componente care, la o deplasare oarecare, pot afecta securitatea și sănătatea lucrătorilor, trebuie fixate într-un mod adecvat și sigur.
4. Accesul pe orice suprafață de material care nu are o rezistență suficientă nu este permis decât dacă se folosesc echipamente de protecție corespunzătoare, astfel încât lucrul să se desfășoare în condiții de siguranță.

Capitolul II

Instalații de distribuție a energiei

5. Instalațiile trebuie proiectate, realizate și utilizate astfel încât să nu prezinte pericol de incendiu sau explozie, iar lucrătorii să fie protejați corespunzător contra riscurilor de electrocutare prin atingere directă ori indirectă.
6. La proiectarea, realizarea și alegerea materialului și a dispozitivelor de protecție trebuie să se țină

seama de tipul și puterea energiei distribuite, de condițiile de influență externe și de competența lucrătorilor care au acces la părți ale instalației.

Capitolul III **Căi și ieșiri de urgență**

7. Căile și ieșirile de urgență trebuie să fie în permanență libere și să conducă în modul cel mai direct posibil într-o zona de securitate.

8. În caz de pericol, toate posturile de lucru trebuie să poată fi evacuate rapid și în condiții de securitate maximă pentru lucrători.

9. Numărul, amplasarea și dimensiunile căilor și ieșirilor de urgență se determina în funcție de folosirea echipamentului de muncă și de dimensiunile șantierului și ale încăperilor, precum și de numărul maxim de lucrători care pot fi prezenți. Dimensiunile căilor și ieșirilor de urgență trebuie să corespundă anexei nr.1 la prezentele Cerințe minime.

10. Căile și ieșirile de urgență trebuie să fie semnalizate în conformitate cu dispozițiile legale referitoare la semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă.

11. Semnalizarea căilor și ieșirilor de urgență trebuie să fie durabile, dintr-un material suficient de rezistent, și să fie amplasate în locuri corespunzătoare.

12. Pentru a putea fi utilizate în orice moment, fără dificultate, căile și ieșirile de urgență, precum și căile de circulație și ușile (porțile) care au acces la acestea nu trebuie să fie blocate cu obiecte.

13. Căile și ieșirile de urgență care necesită iluminare trebuie prevăzute cu iluminare de securitate de intensitate suficientă, de minimum 20 lx, în cazul în care se întrerupe alimentarea cu energie electrică.

Capitolul IV **Detectarea și stingerea incendiilor**

14. În funcție de caracteristicile șantierului și de dimensiunile și destinația încăperilor, de echipamentele de muncă prezente, de caracteristicile fizice și chimice ale substanțelor sau ale materialelor prezente, precum și de numărul maxim de lucrători care pot fi prezenți, trebuie să fie prevăzut un număr suficient de dispozitive corespunzătoare pentru stingerea incendiilor, precum și, dacă este cazul, un număr suficient de detectoare de incendiu și de sisteme de alarmă.

15. Dispozitivele de stingere a incendiului, detectoarele de incendiu și sistemele de alarmă trebuie întreținute și verificate în mod periodic. La intervale periodice trebuie să se efectueze încercări și exerciții adecvate.

16. Dispozitivele neautomatizate de stingere a incendiului trebuie să fie accesibile și simplu de manipulat.

17. Dispozitivele de stingere a incendiului trebuie să fie semnalizate în conformitate cu dispozițiile legale referitoare la semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă.

18. Semnalizarea dispozitivelor de stingere a incendiului trebuie să fie durabile, dintr-un material suficient de rezistent, și să fie amplasate în locuri corespunzătoare.

Capitolul V **Ventilație**

19. Ținându-se seama de metodele de lucru folosite și de cerințele fizice impuse lucrătorilor, trebuie luate măsuri pentru a asigura lucrătorilor aer proaspăt în cantitate suficientă.

20. Dacă se folosește o instalație de ventilație mecanică, aceasta trebuie menținută în stare de funcționare și nu trebuie să expună lucrătorii la curenți de aer care le pot afecta sănătatea.

21. Un sistem de control trebuie să semnalizeze orice oprire accidentală a instalației de ventilație mecanice.

Capitolul VI **Expunerea la riscuri profesionale particulare**

22. Lucrătorii nu trebuie să fie expuși la niveluri de zgomot nocive sau unei influențe exterioare nocive, cum ar fi: gaze, vapori, praf.

23. Atunci când lucrătorii trebuie să pătrundă într-o zonă a cărei atmosferă este susceptibilă să conțină o substanță toxică sau nocivă, să aibă un conținut insuficient de oxigen sau să fie inflamabilă, atmosfera contaminată trebuie controlată și trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru a preveni orice pericol.

24. Lucrătorul nu poate fi în nici un caz expus într-un spațiu închis cu risc profesional sporit.

25. Lucrătorul trebuie cel puțin să fie supravegheat în permanență din exterior și trebuie luate toate măsurile corespunzătoare pentru a i se putea acorda primul ajutor în caz de accidentare în muncă, efectiv și imediat.

Capitolul VII Temperatura

26. În timpul programului de lucru, temperatura din încăperile de lucru trebuie să fie adecvată organismului uman, ținându-se seama de metodele de lucru folosite și de solicitările fizice la care sînt supuși lucrătorii, conform tabelelor 1-3 din anexa nr. 2 la prezentele Cerințe minime.

Capitolul VIII Iluminarea naturală și artificială ale posturilor de lucru, încăperilor și căilor de circulație de pe șantier

27. Posturile de lucru, încăperile și căile de circulație trebuie să dispună, în măsura în care este posibil, de suficientă lumină naturală. Atunci cînd lumina zilei nu este suficientă și, de asemenea, pe timpul nopții, locurile de muncă trebuie să fie prevăzute cu lumină artificială corespunzătoare și suficientă. Nivelul de iluminare trebuie să corespundă anexei nr. 3 la prezentele Cerințe minime.

28. Atunci cînd este necesar, trebuie utilizate surse de lumină portabile, protejate contra șocurilor.

29. Culoarea folosită pentru iluminatul artificial nu trebuie să modifice sau să influențeze percepția semnalelor ori a panourilor de semnalizare în domeniul securității și sănătății în muncă.

30. Instalațiile de iluminat ale încăperilor, posturilor de lucru și ale căilor de circulație trebuie amplasate astfel încît să nu prezinte risc de accidentare pentru lucrători.

31. Încăperile, posturile de lucru și căile de circulație în care lucrătorii sînt expuși la riscuri profesionale în cazul întreruperii funcționării iluminatului artificial, trebuie să fie prevăzute cu iluminat de urgență de o intensitate suficientă, conform anexei nr. 3 la prezentele Cerințe minime.

Capitolul IX Uși și porți

32. Ușile și porțile culisante trebuie să fie prevăzute cu un sistem de siguranță care să împiedice ieșirea de pe șine și căderea lor.

33. Ușile și porțile care se deschid în sus trebuie să fie prevăzute cu un sistem de siguranță care să împiedice căderea lor.

34. Ușile și porțile situate de-a lungul căilor de siguranță trebuie să fie semnalizate în conformitate cu dispozițiile legale referitoare la semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă.

35. În vecinătatea imediată a porților destinate circulației vehiculelor, trebuie să existe uși pentru pietoni. Ușile pentru pietoni trebuie să fie semnalizate în mod vizibil și trebuie să fie menținute libere în permanență.

36. Ușile și porțile mecanice trebuie să funcționeze fără să prezinte pericol de accidentare pentru lucrători.

37. Ușile și porțile mecanice trebuie să fie prevăzute cu dispozitive de oprire de urgență accesibile și ușor de identificat și trebuie să poată fi deschise manual, dacă nu sînt prevăzute cu dispozitive de deschidere automată.

Capitolul X Căi de circulație – zone periculoase

38. Căile de circulație, inclusiv scările mobile, scările fixe, cheiurile și rampele de încărcare, trebuie să fie calculate, amplasate și amenajate și făcute accesibile astfel încît să poată fi utilizate ușor, în deplină securitate și în conformitate cu destinația lor, iar lucrătorii aflați în vecinătatea acestor cai de circulație să nu fie expuși nici unui risc profesional.

39. Căile care servesc la circulația lucrătorilor și/sau a încărcăturilor, precum și cele unde au loc operațiile de încărcare sau descărcare, trebuie să fie dimensionate în funcție de numărul potențial de utilizatori și de tipul de activitate.

40. Dacă pe căile de circulație sînt folosite mijloace de transport, trebuie prevăzută o distanță de securitate suficientă sau dispozitive de protecție pentru ceilalți utilizatori ai căilor de circulație.

41. Căile de circulație trebuie să fie clar semnalizate în conformitate cu dispozițiile legale referitoare la semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă, verificate periodic și întreținute.

42. Căile de circulație destinate vehiculelor trebuie amplasate astfel încît să existe o distanță suficientă față de uși, porți, treceri pentru pietoni, culoare și scări.

43. Dacă șantierul are zone cu acces limitat, aceste zone trebuie să fie prevăzute cu dispozitive care să evite pătrunderea lucrătorilor neautorizați în zonele respective.

44. Trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru a proteja lucrătorii autorizați să pătrundă în zonele periculoase.

45. Zonele periculoase trebuie să fie semnalizate în mod vizibil în conformitate cu dispozițiile legale referitoare la semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă.

Capitolul XI

Cheiuri și rampe de încărcare

46. Cheiurile și rampele de încărcare trebuie să fie corespunzătoare dimensiunilor încărcăturilor ce se transportă.

47. Cheiurile de încărcare trebuie să aibă cel puțin o ieșire la fiecare capăt.

48. Rampele de încărcare trebuie să fie sigure, astfel încât lucrătorii să nu poată cădea.

Capitolul XII

Spațiu pentru libertatea de mișcare la postul de lucru

49. Suprafața posturilor de lucru trebuie stabilită în funcție de echipamentul de muncă și materialul necesar, astfel încât lucrătorii să dispună de suficiența libertate de mișcare pentru activitățile lor.

Capitolul XIII

Primul ajutor în caz de accidentare în muncă

50. Angajatorul trebuie să asigure ca acordarea primului ajutor în caz de accidentare în muncă să se poată face în orice moment.

51. Angajatorul trebuie să asigure personal pregătit pentru acordarea primului ajutor în caz de accidentare în muncă.

52. Trebuie luate măsuri pentru a asigura evacuarea, pentru îngrijiri medicale, a lucrătorilor accidentați sau victime ale unei îmbolnăviri neașteptate.

53. Trebuie prevăzute una sau mai multe încăperi de prim ajutor în caz de accidentare în muncă, în funcție de dimensiunile șantierului sau de tipurile de activități.

54. Încăperile destinate primului ajutor în caz de accidentare în muncă trebuie să fie echipate cu instalații și materiale indispensabile primului ajutor și trebuie să permită accesul cu brancarde.

55. Încăperile destinate primului ajutor în caz de accidentare în muncă trebuie să fie semnalizate în conformitate cu dispozițiile legale referitoare la semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă.

56. Trebuie asigurate mijloace de prim ajutor în caz de accidentare în muncă în toate locurile unde condițiile de muncă o cer.

57. Mijloacele de prim ajutor în caz de accidentare în muncă trebuie să fie semnalizate corespunzător și trebuie să fie ușor accesibile.

58. Un panou amplasat în loc vizibil trebuie să indice clar adresa și numărul de telefon al serviciului de urgență local.

Capitolul XIV

Instalații sanitare

Secțiunea 1. Vestiare și dulapuri individuale pentru îmbrăcăminte

59. Lucrătorilor trebuie să li se pună la dispoziție vestiare corespunzătoare dacă aceștia trebuie să poarte îmbrăcăminte de lucru și dacă, din motive de sănătate sau de decență, nu li se poate cere să se schimbe într-un alt spațiu.

60. Vestiarele trebuie să fie ușor accesibile, să aibă capacitate suficientă și să fie dotate cu scaune.

61. Vestiarele trebuie să fie suficient de încăpătoare și să aibă dotări care să permită fiecărui lucrător să își usuce îmbrăcăminte de lucru, dacă este cazul, precum și să poată păstra încuiate vestimentația și obiectele personale. Dimensiunile vestiarelor și ale dulapurilor individuale din dotarea vestiarelor trebuie să corespundă anexei nr. 5 la prezentele Cerințe minime.

62. În anumite situații, cum ar fi existența substanțelor periculoase, a umidității, a murdăriei, îmbrăcăminte de lucru trebuie să poată fi ținută separat de vestimentația și obiectele personale.

63. Din motive de decență trebuie prevăzute vestiare separate pentru bărbați și pentru femei sau o utilizare separată a acestora.

64. Dacă nu sînt necesare vestiare în sensul punctului 59 din prezentele Cerințe minime fiecare lucrător trebuie să dispună de un loc unde să-și țină îmbrăcăminte și obiectele personale sub cheie.

Secțiunea a 2-a. Dușuri, chiuvete

65. Atunci cînd tipul de activitate sau cerințele de curățenie impun acest lucru, lucrătorilor trebuie să li se pună la dispoziție dușuri corespunzătoare în număr suficient, conform tabelului nr. 1 din anexa nr. 5 la prezentele Cerințe minime.

66. Trebuie prevăzute săli de dușuri, separate pentru bărbați și femei, sau o utilizare separată a acestora.

67. Sălile de dușuri trebuie să fie suficient de încăpătoare, astfel încît să permită fiecărui lucrător să își facă toaleta, fără să fie deranjat și în condiții de igienă corespunzătoare.

68. Dușurile trebuie prevăzute cu apă curentă, rece și caldă.

69. Dacă dușurile nu sînt necesare în sensul punctului 65 din prezentele Cerințe minime, atunci trebuie să fie prevăzute, în număr suficient, chiuvete cu apă curentă rece și caldă și care să fie amplasate în apropierea posturilor de lucru și a vestiarelor (o chiuvetă pentru 25 de lucrători).

70. Din motive de decență trebuie prevăzute chiuvete separate pentru bărbați și pentru femei sau o utilizare separată a acestora.

71. Dacă încăperile cu dușuri sau cu chiuvete sînt separate de vestiare, trebuie să existe o cale ușoară de comunicare între ele.

Secțiunea a 3-a. Cabine de WC-uri și chiuvete

72. În apropierea posturilor de lucru, a încăperilor de odihnă, a vestiarelor și a sălilor de dușuri lucrătorii trebuie să dispună de locuri special dotate cu un număr suficient de WC-uri și de chiuvete (utilități care să asigure nepoluarea mediului înconjurător, de regulă ecologice), conform tabelului 2 din anexa nr. 5 la prezentele Cerințe minime.

73. Din motive de decență trebuie prevăzute cabine de WC-uri separate pentru bărbați și femei sau utilizarea separată a acestora.

Capitolul XV

Încăperi pentru odihnă și/sau cazare

74. Dacă securitatea sau sănătatea lucrătorilor, în special datorită tipului activității, numărului mare de lucrători sau distanței față de șantier impun acest lucru, lucrătorilor trebuie să li se pună la dispoziție încăperi pentru odihnă și/sau cazare ușor accesibile.

75. Încăperile pentru odihnă și/sau cazare trebuie să fie suficient de mari și prevăzute cu un număr de mese și de scaune corespunzător numărului de lucrători. Suprafața unei încăperi pentru odihnă trebuie să corespundă anexei nr. 5 la prezentele Cerințe minime.

76. Dacă nu există încăperi pentru odihnă și/sau cazare, alte facilități trebuie să fie puse la dispoziția lucrătorilor pentru ca aceștia să le poată folosi în timpul îtreruperii lucrului.

77. Încăperile de cazare fixe care nu sînt folosite doar în cazuri excepționale trebuie să fie dotate cu echipamente sanitare în număr suficient, cu o sală de mese și cu o sală de destindere.

78. Încăperile de cazare fixe trebuie să fie dotate cu paturi, dulapuri, mese și scaune, ținîndu-se seama de numărul de lucrători. La atribuirea încăperilor de cazare trebuie să se țină seama de proporția dintre bărbați și femei.

79. În încăperile pentru odihnă și/sau cazare trebuie să se ia măsuri corespunzătoare pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului produs de fumul de tutun.

Capitolul XVI

Femei gravide și mame care alăptează

80. Femeile gravide și mamele care alăptează trebuie să aibă posibilitatea de a se odihni în poziție culcată, în condiții corespunzătoare.

Capitolul XVII

Lucrători cu capacități funcționale limitate

81. Locurile de munca trebuie să fie amenajate ținîndu-se seama, dacă este cazul, de lucrătorii cu capacități funcționale limitate. Această dispoziție se aplică în special ușilor, căilor de comunicație, scărilor, dușurilor, chiuvetelor, WC-urilor și posturilor de lucru folosite sau ocupate direct de către lucrătorii cu capacități funcționale limitate.

Capitolul XVIII

Dispoziții diverse

82. Intrările și perimetrul șantierului trebuie să fie semnalizate astfel încît să fie vizibile și identificabile în mod clar.

83. Lucrătorii trebuie să dispună de apă potabilă pe șantier și, eventual, de altă băutură corespunzătoare și nealcoolică, în cantități suficiente, atît în încăperile pe care le ocupă, cît și în vecinătatea posturilor de lucru.

84. Lucrătorii trebuie:

să dispună de facilități pentru a lua masa în condiții satisfăcătoare;

eventual, să dispună de facilități pentru a-și pregăti masa în condiții satisfăcătoare.

Titlul III

Cerințe minime specifice pentru posturile de lucru din șantiere

Capitolul I

Posturi de lucru din șantier, în interiorul încăperilor

Secțiunea 1. Stabilitate și soliditate

85. Încăperile trebuie să aibă o structură și o stabilitate corespunzătoare tipului de utilizare.

Secțiunea a 2-a. Uși de siguranță

86. Ușile de siguranță trebuie să se deschidă către exterior.

87. Ușile de siguranță nu trebuie să fie încuiate astfel încât să nu poată fi deschise ușor și imediat de către orice lucrător care are nevoie să le utilizeze în caz de urgență.

88. Este interzisă utilizarea ușilor culisante și a ușilor rotative ca uși de siguranță.

Secțiunea a 3-a. Ventilație

89. Dacă sînt folosite instalații de aer condiționat sau de ventilație mecanică, acestea trebuie să funcționeze astfel încât lucrătorii să nu fie expuși curenților de aer care i-ar putea deranja.

90. Orice depunere sau impuritate care poate crea un pericol imediat pentru sănătatea lucrătorilor prin poluarea aerului respirat trebuie eliminată rapid.

Secțiunea a 4-a. Temperatura

91. Temperatura în încăperile de odihnă, încăperile pentru personalul de serviciu permanent, încăperile sanitare, cantinele și încăperile de prim ajutor în caz de accidentare în muncă trebuie să corespundă destinației specifice acestor încăperi, conform tabelului 4 din anexa nr. 2 la prezentele Cerințe minime.

92. Ferestrele, luminatoarele și pereții de sticlă trebuie să permită evitarea luminii solare excesive deasupra posturilor de lucru, în funcție de natura activității și destinația încăperii.

Secțiunea a 5-a. Iluminarea naturală și artificială

93. Posturile de lucru trebuie, pe cît posibil, să dispună de iluminat natural suficient și să fie echipate cu dispozitive care să permită un iluminat artificial adecvat, pentru a proteja securitatea și sănătatea lucrătorilor. Nivelul de iluminare trebuie să corespundă anexei nr. 3 la prezentele Cerințe minime.

Secțiunea a 6-a. Pardoselile, pereții și plafoanele încăperilor

94. Pardoselile încăperilor trebuie să fie lipsite de proeminențe, găuri sau de planuri înclinate periculoase. Pardoselile trebuie să fie fixe, stabile și nealunecoase.

95. Suprafețele pardoselilor, pereților și plafoanelor încăperilor trebuie să fie realizate astfel încât să poată fi curățate și retencuite pentru a se obține condiții de igiena corespunzătoare.

96. Pereții transparenți sau translucizi, în special pereții realizați integral din sticlă, din încăperi ori din vecinătatea posturilor de lucru și a căilor de circulație trebuie să fie semnalizați clar.

97. Pereții transparenți sau translucizi trebuie realizați din materiale securizate sau trebuie să fie separați de posturile de lucru și de căile de circulație astfel încât lucrătorii să nu poată intra în contact cu pereții și să nu poată fi răniți prin spargerea acestora în bucăți.

Secțiunea a 7-a. Ferestre și luminătoare

98. Ferestrele, luminătoarele și dispozitivele de ventilație trebuie să poată fi deschise, închise, reglate și fixate în siguranță de către lucrători.

99. Atunci cînd ferestrele, luminătoarele și dispozitivele de ventilație sînt deschise, acestea trebuie poziționate astfel încât să nu prezinte un pericol pentru lucrători.

100. Ferestrele și luminătoarele trebuie concepute și construite cu sisteme de curățare sau trebuie să dispună de dispozitive care să permită curățarea acestora fără riscuri profesionale pentru lucrătorii care execută această activitate ori pentru ceilalți lucrători prezenți.

Secțiunea a 8-a. Uși și porți

101. Poziția, numărul, materialele din care sînt realizate, precum și dimensiunile ușilor și porților sînt determinate în funcție de natura și destinația încăperilor.

102. Ușile transparente trebuie să fie marcate la înălțimea vederii.

103. Ușile și porțile batante trebuie să fie transparente sau să fie prevăzute cu panouri transparente.

104. Suprafețele transparente sau translucide ale ușilor și porților trebuie protejate împotriva spargerii atunci cînd acestea nu sînt construite dintr-un material securizat și lucrătorii pot fi răniți în cazul în care acestea se sparg.

Secțiunea a 9-a. Căi de circulație

105. Traseele căilor de circulație trebuie să fie puse în evidență, în măsura în care utilizarea încăperilor și echipamentul de muncă din dotare necesita acest lucru, pentru asigurarea protecției lucrătorilor.

Secțiunea a 10-a. Măsuri specifice pentru scări și trotuare rulante

106. Scările și trotuarele rulante trebuie:
să funcționeze în condiții de siguranță;

să fie dotate cu toate dispozitivele de securitate necesare;
să fie prevăzute cu dispozitive de oprire de urgență, accesibile și ușor de identificat.

Secțiunea a 11-a. Dimensiunile și volumul de aer ale încăperilor

107. Încăperile de lucru trebuie să aibă o suprafață și o înălțime care să permită lucrătorilor să își desfășoare activitatea fără riscuri pentru securitatea, sănătatea sau confortul lor.

Capitolul II

Posturi de lucru pe șantier, în exteriorul încăperilor

Secțiunea 1. Stabilitate și soliditate

108. Posturile de lucru mobile ori fixe, situate la înălțime sau în adâncime, trebuie să fie solide și stabile, ținându-se seama de:

numărul de lucrători care le ocupă;
încărcăturile maxime care pot fi aduse și suportate, precum și de repartiția lor;
influențele externe la care pot fi supuse.

109. Dacă suportul și celelalte componente ale posturilor de lucru nu au o stabilitate intrinsecă, trebuie să se asigure stabilitatea lor prin mijloace de fixare corespunzătoare și sigure, pentru a se evita orice deplasare intempestivă sau involuntară a ansamblului ori a părților acestor posturi de lucru.

110. Stabilitatea și soliditatea trebuie verificate în mod corespunzător și, în special, după orice modificare de înălțime sau adâncime a postului de lucru.

Secțiunea a 2-a. Instalații de distribuție a energiei

111. Instalațiile de distribuție a energiei care se află pe șantier, în special cele care sînt supuse influențelor externe, trebuie verificate periodic și întreținute corespunzător.

112. Instalațiile de distribuție a energiei existente înainte de deschiderea șantierului trebuie să fie identificate, verificate și semnalizate în mod clar.

113. Dacă există linii electrice aeriene, de fiecare dată cînd este posibil, acestea trebuie să fie deviate în afara suprafeței șantierului sau trebuie să fie scoase de sub tensiune. Dacă acest lucru nu este posibil, trebuie prevăzute bariere sau indicatoare de avertizare, pentru ca vehiculele să fie ținute la distanță față de instalațiile de distribuție a energiei. În cazul în care vehiculele de șantier trebuie să treacă pe sub liniile electrice aeriene, trebuie prevăzute indicatoare de restricție corespunzătoare și o protecție suspendată.

Secțiunea a 3-a. Influențe atmosferice

114. Lucrătorii trebuie să fie protejați împotriva influențelor atmosferice care le pot afecta securitatea și sănătatea.

Secțiunea a 4-a. Căderi de obiecte

115. Lucrătorii trebuie să fie protejați împotriva căderilor de obiecte, de fiecare dată cînd aceasta este tehnic posibil, prin mijloace de protecție colectivă.

116. Materialele și echipamentele de muncă trebuie să fie amplasate sau depozitate astfel încît să se evite răsturnarea ori căderea lor.

117. În caz de necesitate, trebuie să fie prevăzute pasaje acoperite pentru a asigura accesul pe șantier în zonele periculoase, în condiții de securitate.

Secțiunea a 5-a. Căderi de la înălțime

118. Căderile de la înălțime trebuie să fie prevenite cu mijloace materiale, în special cu ajutorul balustradelor de protecție solide, suficient de înalte și avînd cel puțin o bordură, o mîna curentă și protecție intermediară sau cu un mijloc alternativ echivalent.

119. Lucrările la înălțime nu pot fi efectuate, în principiu, decît cu ajutorul echipamentelor de muncă corespunzătoare sau cu ajutorul echipamentelor de protecție colectivă, cum sînt balustradele, platformele ori plasele de prindere.

120. În cazul în care, datorită naturii lucrărilor, nu se pot utiliza aceste echipamente, trebuie prevăzute mijloace de acces corespunzătoare și trebuie utilizate centuri de siguranță sau alte mijloace sigure de ancorare.

Secțiunea a 6-a. Schele și scări

121. Toate schelele trebuie să fie concepute, construite și întreținute astfel încît să se evite prăbușirea sau deplasarea lor accidentală.

122. Platformele de lucru, pasarelele și scările schelelor trebuie să fie construite, dimensionate, protejate și utilizate astfel încît persoanele să nu cadă sau să fie expuse căderilor de obiecte.

123. Schelele trebuie controlate de către o persoană competentă:
înainte de a fi date în exploatare;

ulterior la intervale periodice;

după orice modificare, perioadă de neutilizare, expunere la intemperii sau cutremur de pământ ori în alte circumstanțe care le-ar fi putut afecta rezistența sau stabilitatea.

124. Scările trebuie să aibă o rezistență suficientă, să fie corect întreținute și utilizate, în locuri corespunzătoare și conform destinației lor.

125. Schelele mobile trebuie să fie asigurate împotriva deplasărilor involuntare.

Secțiunea a 7-a. Instalații de ridicat

126. Toate instalațiile de ridicat și accesoriile acestora, inclusiv elementele componente și elementele de fixare, de ancorare și de sprijin, trebuie să fie:

bine proiectate și construite și să aibă o rezistență suficientă pentru utilizarea căreia îi sînt destinate; corect instalate și utilizate;

întreținute în stare bună de funcționare;

verificate și supuse încercărilor și controalelor periodice, conform dispozițiilor legale în vigoare;

manevrate de către lucrători calificați care au pregătirea corespunzătoare.

127. Toate instalațiile de ridicat și toate accesoriile de ridicare trebuie să aibă marcată în mod vizibil valoarea încărcăturii maxime.

128. Instalațiile de ridicat, precum și accesoriile lor nu pot fi utilizate în alte scopuri decît cele pentru care sînt destinate.

Secțiunea a 8-a. Vehicule și mașini pentru excavații și manipularea materialelor

129. Toate vehiculele și mașinile pentru excavații și manipularea materialelor trebuie să fie:

bine concepute și construite, ținîndu-se seama, în măsura în care este posibil, de principiile ergonomice; menținute în stare bună de funcționare;

utilizate în mod corect.

130. Conducătorii și operatorii vehiculelor și mașinilor pentru excavații și manipularea materialelor trebuie să aibă pregătirea necesară.

131. Trebuie luate măsuri preventive pentru a se evita căderea în excavații sau în apă a vehiculelor și a mașinilor pentru excavații și manipularea materialelor.

132. Cînd este necesar, mașinile pentru excavații și manipularea materialelor trebuie să fie echipate cu elemente rezistente, concepute pentru a proteja conducătorul împotriva strivirii în cazul răsturnării mașinii și al căderii de obiecte.

Secțiunea a 9-a. Echipamente de muncă

133. Echipamentele de muncă, inclusiv unelte de mîna, cu sau fără motor, trebuie să fie:

bine concepute și construite, ținîndu-se seama, în măsura în care este posibil, de principiile ergonomice; menținute în stare bună de funcționare;

folosite exclusiv pentru lucrările pentru care au fost concepute;

manevrate de către lucrători avînd pregătirea corespunzătoare.

134. Instalațiile, aparatele și recipientele sub presiune trebuie să fie verificate și supuse încercărilor și controlului periodic, conform dispozițiilor legale.

Secțiunea a 10-a. Excavații, sonde, lucrări subterane, tuneluri, terasamente

135. În cazul excavațiilor, sondelor, lucrărilor subterane sau tunelurilor, trebuie luate măsuri corespunzătoare:

pentru a preveni riscurile de îngropare prin surparea terenului, cu ajutorul unor sprijine, taluzuri sau altor mijloace corespunzătoare;

pentru a preveni pericolele legate de căderea lucrătorilor, materialelor sau obiectelor, de iruperea apei;

pentru a asigura o ventilație suficientă tuturor posturilor de lucru, astfel încît să se realizeze și să se întrețină o atmosferă respirabilă care să nu fie periculoasă sau nocivă pentru sănătate;

pentru a permite lucrătorilor de a se adăposti într-un loc sigur, în caz de incendiu, irupere a apei sau cădere a materialelor.

136. Înainte de începerea terasamentelor trebuie luate măsuri pentru a reduce la minimum pericolele datorate cablurilor subterane și altor sisteme de distribuție.

137. Trebuie prevăzute căi sigure pentru a intra și ieși din zona de excavații.

138. Grămezile de pământ, materialele și vehiculele în mișcare trebuie ținute la o distanță suficientă față de excavații. Eventual, se vor construi bariere corespunzătoare.

Secțiunea a 11-a. Lucrări de demolare

139. Când demolarea unei clădiri sau a unei lucrări poate să prezinte pericole: se vor adopta măsuri de prevenire, precum și metode și proceduri corespunzătoare; lucrările trebuie să fie planificate și executate sub supravegherea unei persoane competente.

Secțiunea a 12-a. Construcții metalice sau din beton, cofraje și elemente prefabricate grele

140. Construcțiile metalice sau din beton și elementele lor, cofrajele, elementele prefabricate sau suporturile temporare și schelele trebuie montate sau demontate numai sub supravegherea unei persoane competente.

141. Trebuie prevăzute măsuri de prevenire corespunzătoare pentru a proteja lucrătorii împotriva pericolelor datorate nesiguranței și instabilității temporare a lucrării.

142. Cofrajele, suporturile temporare și sprijinele trebuie să fie concepute și calculate, realizate și întreținute astfel încât să poată suporta, fără risc, sarcinile la care sînt supuse.

Secțiunea a 13-a. Batardouri și chesoane

143. Toate batardourile și chesoanele trebuie să fie: bine construite, realizate din materiale corespunzătoare și solide, de o rezistență suficientă; prevăzute cu echipament de protecție adecvat pentru ca lucrătorii să se poată adăposti în caz de iruperi de apă și de materiale.

144. Construcția, montarea, transformarea și demontarea unui batardou sau cheson trebuie să se facă numai sub supravegherea unei persoane competente.

145. Toate batardourile și chesoanele trebuie să fie controlate periodic de către o persoană competentă.

Secțiunea a 14-a. Lucrări pe acoperișuri

146. Trebuie luate măsuri de protecție colectivă pentru a evita căderea lucrătorilor, uneltelor sau a altor obiecte sau materiale de pe acoperișuri.

147. Când lucrătorii trebuie să lucreze pe sau lângă acoperișuri sau pe orice altă suprafață din materiale fragile care ar putea să producă căderea lor, trebuie luate măsuri preventive pentru ca aceștia să nu se deplaseze pe suprafețele din materiale fragile și să cadă.

Anexa nr. 1
la Cerințele minime specifice
de securitate și sănătate pentru
șantierele temporare sau mobile

CALCULAREA căilor și ieșirilor de urgență

1. Lățimea căilor de urgență se va calcula în așa fel încât densitatea torentului de lucrători evacuați să nu depășească 5 persoane pe 1 m², însă nu va fi mai mică de 1,2 m.

2. O singură ieșire de urgență se va calcula după cum urmează:
de pe orice etaj al clădirii, unde sînt prezenți cel mult 50 de lucrători, dacă distanța de la cel mai îndepărtat punct de pe pardoseala încăperii pînă la ieșirea de urgență nu depășește 25 m;
din clădirea fără etaj cu o suprafață ce nu depășește 300 m², în care sînt prezenți cel mult 50 de lucrători.

[anexa nr.2](#)

[anexa nr.3](#)

Anexa nr. 4
la Cerințele minime specifice
de securitate și sănătate pentru
șantierele temporare sau mobile

CALCULAREA dimensiunilor încăperilor și a volumului de aer în încăperi

1. Pentru spațiile în care au loc procese tehnologice ce degajă căldură, umiditate, pulberi, gaze, vapori etc., înălțimea minimă a încăperilor de lucru trebuie să fie de cel puțin 3 m, iar volumul minim de aer pentru fiecare lucrător – de cel puțin 12 m³.

2. Pentru spațiile în care se desfășoară activități administrative sau comerciale, înălțimea minimă a încăperilor de lucru trebuie să fie de cel puțin 2,6 m, iar volumul minim de aer pentru fiecare lucrător – de cel puțin 10 m³.

[anexa nr.5](#)